

A. Haava nim Pala Kool

Põhikooli I kooliastme (1.-3. klass) tööõpetuse ainekava

1.1. Tööõpetuse õppe- ja kasvatuseesmärgid

Tööõpetusega taotletakse, et õpilane:

1. tunneb töö tegemisest rõõmu ja rahuldust;
2. töötab juhendamisel, kasutades sobivaid materjale ja lihtsamaid töövahendeid ning töötlemisviise;
3. oskab kasutada tööjuhendit ning tegutseda selle järgi üksi või koos teistega;
4. leiab ülesandele loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
5. järgib esmaseid ohutusnõudeid;
6. hoiab puhtust ja korda kodus ja koolis ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
7. teab tervisliku toitumise vajalikkust;
8. hindab ja tunnustab enda ja teiste tööd;
9. õpib vaatlema, tundma ja hindama esemelist keskkonda;
10. hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest.

1.2. Tööõpetuse õppeaine kirjeldus

Õpitulemuste saavutamine tööõpetuses loob eeldused omandada järgmistes kooliastmetes tehnoloogiavaldkonna ainete õpisisu.

Tööõpetuses on rõhuasetus viie osaoskuse kujundamisel:

1. töö kavandamine;
2. erinevate materjalide tundmine ja kasutamine, materjalide omaduste võrdlemine;
3. tööharjumuste kujundamine, lihtsamate tööriistade käsitlemine ja õigete esmaste töövõtete rakendamine;
4. erinevate tööviiside loov rakendamine, sh iseseisva ja koos töötamise oskuse kujundamine;
5. säästliku ja teadliku tarbimisoskuse kujundamine.

Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Tööülesannete valikul lähtutakse eesmärgist arendada õpilaste vaimseid ja füüsilisi võimeid: motoorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju, kujutlusvõimet jm.

Oluline on arendada oma töö kavandamise oskust, kasvatada iseseisvust otsustusi tehes ning kujundada leidurivaistu.

Õpetaja kavandab tööülesanded nii, et lubatud ja oodatud oleksid mitmesugused lahendused ning õpilastel jääks võimalus rakendada fantaasiat. Pööratakse tähelepanu tööle ja tulemuse esteetilisusele. Arutletakse leitud põnevate ideede üle ning innustatakse loovast tegevusest rõõmu tundma. Igal õppeaastal tehakse ühistöid või korraldatakse aineprojekte. Nende käigus õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma arvamusi põhjendama. Kuna tööõpetuse tundide põhisisu on loominguline praktiline tegevus, täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.

1.3. Tööõpetuse õpitulemused ja õppesisu

Õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

1. kujundab lihtsamaid esemeid;
2. eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plast, vahtplast, puit, traat, plekk jne);
3. võrdleb materjalide üldisi omadusi;
4. oskab materjale ühendada ja kasutada;
5. modelleerib ja meisterdab erinevatest materjalidest esemeid;
6. märkab esemetel rahvuslikke, Kodavere piirkonna elemente;
7. julgeb oma ideed teostades pakkuda välja erinevaid võimalusi ja valida nende seast tööks sobivaim variant;
8. kirjeldab, esitleb ning hindab oma ideid;
9. kasutab materjale säästlikult;
10. valib materjalide käsitlemiseks erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid;
11. käsitleb enam kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult;
12. arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle;
13. töötab õpetaja suulise juhendamise järgi ning kasutab abivahendina lihtsat tööjuhendit;
14. toob õpetusega seonduva kohta näiteid igapäevaelust;
15. hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses;
16. tegutseb säästliku tarbijana;
17. teab isikliku hügieeni vajalikkust ning hoolitseb oma välimuse ja rõivaste eest;
18. arvestab ühiselt töötades kaaslasti ja järgib viisakusreegleid.

Õppesisu

Kavandamine. Ümbritsevate esemete vaatlemine, nende disain ja kujundus minevikus ja tänapäeval.

Rahvuslikud Kodavere mustrid ja motiivid. Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine.

Ideede visandamine paberil. Lihtsate esemete kavandamine.

Idee esitlemine.

Materjalid. Looduslikud ning tehismaterjalid (paber, kartong, papp, tekstiil, nahk, plast, vahtmaterjal, puit, traat, plekk jne).

Materjalide saamislugu, omadused, otstarve ja kasutamine

Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduvkasutuseks.

Töötamine. Töötamine suulise juhendamise järgi. Tutvumine kirjaliku juhendiga, sellest arusaamine.

Oma idee teostamine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele.

Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele.

Rühmatöö ülesannete täitmine, ühiselt ideede väljamõtlemine, üksteise arvamustega arvestamine ja kaaslaste abistamine.

Töö tulemuse uudsuse, kasutamise ja esteetilisuse hindamine.

Tööviisid. Lihtsamad materjalide töötlemise viisid, sh mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, heegeldamine (algsilmus ja ahelsilmus), detailide ühendamine, õmblemine (eelpiste ja tikkpiste), liimimine, naelutamine, punumine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine; vestmine, saagimine (ainekabinetis).

Sagedasemate töövahendite (käärid, nuga, nõel, heegelnõel, naaskel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jm) õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine.

Töötlemisviisi valik olenevalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine.

Kodundus. Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen.

Tervislik toiduvalik. Peipsi piirkonna rahvuslik toidulaud ja traditsioonid. Lihtsamate toitute valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine Viisakas käitumine.

Säästlik tarbimine.

Õpitulemused 1.klass

Õpilane:

- 1) Nimetab looduslikku päritolu materjale ja teab nende põhiomadusi ja kasutusalasid;
- 2) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke etteantud töövahendeid ja mõistab ohutuse vajalikkust töötamisel;
- 3) õpetaja abiga kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;
- 4) järgides õpetaja juhiseid kasutab materjale säästlikult;
- 5) märkab õpetaja abiga õppega seonduvat igapäevaelust;
- 6) jälgib õpetaja selgitusi ja töötab selle järgi;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel jälgendades esitatud töövõtteid;
- 8) saab aru koostöö ja abistamise vajalikkusest;
- 9) märkab õpetaja abiga rahvuslikke Kodavere piirkonna elemente;
- 10) tutvub tervisliku toiduvalikuga, lauakommetega;
- 11) hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras;
- 12) nimetab isikliku hügieeniga seotud tegevusi;
- 13) õpetaja abiga viib oma töö lõpule;
- 14) märkab ning nimetab positiivset oma töös.

Tööõpetuse ainekava 1.klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest/ IKT rakendamisest ja ülekoollistest projektidest
Paberi- ja kartongitööd	Rebimine, voltimine, lõikamine, liimimine, kaunistamine. Kujundite lõikamine šabloonide abil. Lihtsate paberkonstruktsioonide loomine.	Oskab kasutada paberit ja kartongi lihtsate esemete valmistamiseks. Kujundab lihtsaid pabertöid, kasutades erinevaid tehnikaid.	Kunstiõpetus, matemaatika	Kaardid, paberist loomad, volditud esemed, dekoratsioonid. Kodavere mustrid kaunistuseks.
Voolimine	Plastiliini ja savi kasutamine. Kujundite ja figuuride vormimine. Lihtsate reljeefide loomine.	Loob lihtsaid kujundeid voolides ja lisab neile detaile. Tunneb erinevaid voolimisvõtteid	Loodusõpetus	Loomakujud, kaunistused, savikausid, reljeefsed pildid.

Meisterdamine	Looduslikud ja taaskasutusmaterjalid. Ühendamisviisid (liimimine, sidumine, punumine)	Kasutab erinevaid materjale loominguks. Tunneb lihtsamaid materjalide ühendamise viise.	Loodusõpetus, keskkonnakasvatuse	Meisterdatud esemed looduslikest materjalidest, taaskasutusprojektid
Õmblemine	Nõela niidamine. Niidi kinnitamine riidesse õmblemise ja tikkimise alustamisel ja lõpetamisel. Niidi lõikamine ja jätkamine.	Nõela niidamine. Töötaja juhendamisel.	Eesti keel - kuulamisõpetus.	Tööde näitus klassis.
Lõngaatööd ja heegeldamine	Villane lõng, heegelnõel Lihtsa heegelketi valmistamine.	Heegelnõela hoidmine töötamisel. Pael heegelketist.	Loodusõpetus	Tööde näitus klassis.
Igapäevaelu oskused	Isiklik hügieen, lihtsad kodused toimingud (riiete hooldus, jalanõude puhastamine). Töökoha korrastamine ja ohutusnõuded. Lauakombed.	Hoiab korras oma töökoha ja välimuse. Teab, kuidas hoida oma riided ja jalanõud puhtana. Noa ja kahvli kasutamine toidulauas.	Terviseõpetus	Töökoha korrastamine, isikliku hügieeni harjutamine, praktilised kodutööd.

Õpitulemused 2.klassis

Õpilane:

- 1) Nimetab ümbritsevas keskkonnas esinevaid tehismaterjale ja teab nende põhiomadusi ja kasutusalasid; 2) Valib õpetaja suunamisel õigeid töövahendeid, teab nende otstarvet ja mõistab ohutuse vajalikkust töötamisel;
- 3) õpetaja abiga koostab kavandi ning kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid; 4) kasutab materjale säästlikult ja arutleb selle vajalikkuse üle;
- 5) toob õpetaja abiga õppega seonduva kohta näiteid teistest õppeainetest või igapäevaelust; 6) kirjeldab suulist või kirjalikku juhust;
- 7) töötab enamasti iseseisvalt õpetaja juhendamisel; 8) arvestab ja aitab ühiselt töötades kaaslasi;
- 9) kasutab õpetaja abiga rahvuslikke Kodavere piirkonna elemente oma töös;
- 10) tunneb lauakombeid, arutleb tervisliku toiduvaliku üle;
- 11) mõistab töökoha ja -vahendite korrashoiu olulisust ning hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras;
- 12) selgitab isikliku hügieeni ja tervise vahelisi seoseid;
- 13) võrdleb kavandatut valmis tööga;
- 14) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste tööd.

Tööõpetuse ainekava 2.klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest tööst/ IKT rakendamise ja ülekoolilistest projektidest

Paberi- ja kartongitööd	Modelleerimine, lihtsad konstruktsioonid (liikuvad detailid, voltimine). Materjali säästlik kasutamine.	Oskab kavandada ja teostada paberist esemeid.	Kunstiõpetus, matemaatika	Liikuvad paberfiguurid, 3D paberist mudelid. Kodavere mustrid.
Voolimine	Reljeefide loomine, figuuride vormimine ja väikeste detailide lisamine.	Lisab detailid ja loovad elemendid	Kunstiõpetus, loodusõpetus	Reljeefsete mustrite loomine, voolitud kaunistused.
Meisterdamine	Meisterdamine looduslikest materjalidest. Taaskasutus. Materjali säästlik kasutamine.	Pisiesemete kasutamine, neist mänguasjade meisterdamine.	Loodusõpetus, inimeseõpetus	Tööde näitus klassis.
Õmblemine	Lihtsad pistete tööd, nööbi õmblemine, lihtsamad tikkimistööd.	Töö käeshoidmine õmblemisel. Lõike paigutamine riidele. Kasutab lihtsamaid õmblemisvõtteid. Tunneb põhilisi pistete liike.	Matemaatika	Kangale (kartongile) tikkimine, nööpide õmblemine, kaunistuspistid. Mänguasi.
Lõngatööd ja heegeldamine	Heegelnõela hoidmine töötamisel. Heegelribad, nendest pildi kavandamine.	Töö kavandamine, teostus, lõpetamine.	Kunstiõpetus	Heegelribadest pilt.
Igapäevaelu oskused	Riiete hooldus, tervislik toitumine, lauakatmine.	Teab tervisliku toidu põhimõtteid. Oskab katta ja kaunistada lauda. Kasutab nuga ja kahvlit.	Terviseõpetus	Lihtsate toitude valmistamine, lauakatmine tähtpäevadeks

Õpitulemused 3.klassis

Õpilane:

- 1) eristab looduslike ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi;
- 2) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid;
- 3) kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;
- 4) kasutab materjale säästlikult;
- 5) toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust;
- 6) saab aru suulistest või kirjalikest juhistest;
- 7) töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel;
- 8) arvestab ühiselt töötades kaaslasiga;

- 9) märkab esemetel rahvuslikke, kodukandi elemente ja kasutab neid oma töös;
- 10) tunneb lauakombeid, toob näiteid tervisliku kodukandi toiduvaliku kohta;
- 11) hoiab oma töökoha ja töövahendid korras;
- 12) toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta;
- 13) viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemustest;
- 14) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes.

Tööõpetuse ainekava 3.klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest/ IKT rakendamisest ja ülekoolilistest projektidest
Paberi- ja kartongitööd	Paberi rebimine, lõikamine, voltimine. Mõõtmise, märkimise, šabloonide kasutamine. Liimimine. Paberitööde kaunistamine. Värvimise erivõtted. Modelleerimine ja konstrueerimine paberist, kartongist ja papist; nende kasutamine koos teiste materjalidega.	Oskab kasutada paberit ja kartongi lihtsate esemete valmistamiseks. Kujundab lihtsaid paberitöid, kasutades erinevaid tehnikaid.	Kunstiõpetus, matemaatika.	Liikuvad paberfiguurid, 3D paberist mudelid. Kodavere mustrid.
Voolimine	Materjali ettevalmistamine voolimiseks, figuridele väikeste detailide lisamine. Reljeefse ornamendi voolimine. Liikumisasendis figuride voolimine.	Töö kavandamine, teostus, lõpetamine.	Loodusõpetus, kunstiõpetus.	Reljeefsete mustrite loomine, voolitud kaunistused.
Materjalide tundmine	Looduslikud ja tehismaterjalid, nende omadused ja kasutamine. Erinevate materjalide ühendamise viisid.	Eristab ja võrdleb erinevaid materjale. Valib sobiva materjali vastavalt eesmärgile.	Loodusõpetus.	Materjalide katsed ja võrdlused, looduslikud ja tehismaterjalid praktilises töös
Konstruksioonid ja meisterdamine	Kokkupanek, liitmine, ehitamine. Mudelite ja makettide valmistamine. Materjalide säästlik kasutamine.	Koostab ja väljendab loovaid ideid. Kasutab erinevaid materjalide töötlemisviise. Koostööoskuse arendamine.	Kunstiõpetus, matemaatika.	Lihtsate makettide valmistamine, paberist ja kartongist ehitised.
Õmblemine	Pistete ja kaunistuste kasutamine. Riide lõikamine ja tikkimistöö.	Kujundab ja valmistab kaunistustega tekstiilesemeid.	Matemaatika	Lihtsate tikkimistöde tegemine, kaunistused tekstiilile või kartongile.

Lõngatööd	Šabloon ja villase lõnga kasutamine. Punumistehnika. Heegeldamine. Kett, edasi-tagasi ridade heegeldamine, töö lõpetamine. Lihtsa heegeldustöö kavandamine, teostamine.	Töö kavandamine, teostus, lõpetamine. Oskab kasutada šabloone ja tööjuhust.	Kunstiõpetus, loodusõpetus	Töökoha korrashoid. Näituse valmis töödest. Tuti või tibu valmistamine. Sõbrapaela punumine.
Kodundus	Kodune korrashoid, tervislik eluviis, tarbijaharjumused.	Selgitab ja rakendab igapäevaoskusi. Oskab hooldada oma riideid ja jalanõusid.	Inimeseõpetus	Toidu valmistamine, lauakatmine, koduste tööde planeerimine ja jaotamine.